

بسته‌بندی های نانویی را بخورید!

محقق رشته علوم و صنایع غذایی دانشگاه تهران، با همکاری شرکت تعاونی دانش بنیان نانونوین پلیمر، موفق به تولید بسته‌بندی نانویی شده که علاوه بر زیست‌تخریب‌پذیری بالا می‌تواند خوراکی نیز باشد. این طرح در قالب رساله دکتری میلاد روحی و با راهنمایی دکتر سید هادی رضوی و دکتر محمدعلی ابراهیم‌زاده موسوی از دانشگاه تهران انجام شده و حالا این پایان‌نامه که با شرکت تعاونی دانش بنیان نانونوین پلیمر در حال انجام است، تحت عنوان پایان‌نامه مورد نیاز صنعت به تایید داوران ستاد ویژه توسعه فناوری نانو نیز رسیده است.
تعامل میان دانشگاه و شرکت تعاونی دانش بنیان یکی از بهترین اتفاقاتی است که در صورت گسترش دستاوردهای بزرگی به همراه خواهد داشت.

یکشنبه ● ۹ آبان ۱۳۹۵ ● شماره هفتاد و هفت

۰ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹

آزمایشش

از مصطفی شریعتی

بیشتر اعضا هنگام پیوستن به تعاونی کاری بلد نبودند اما با گذشت زمان و البته شوق و تلاش خودشان استاد کار می‌شدند. هر عضو پس از مدتی متوجه می‌شد که توانایی‌های بسیاری دارد ■ عکس: علیرضا تقوی

ایده‌هایی برای اشتغال‌زایی زنان سرپرست خانوار

گفت‌وگو با شکوه حاج‌نصرالله، کارآفرین حوزه زنان سرپرست خانوار

● فاطمه علی اصغر ●

● روزنامه‌نگار ●

آلفونس اِبری، زاغ و روباه، شازده کوچولو، ماهی سیاه کوچولو و کوتی کوتی جان می‌گیرند روی کیف‌هایی با پارچه جودون اصفهان. نه‌تنها شخصیت‌های داستانی کتاب‌های کودکی‌هایمان، بلکه تصاویر مجموعه عشق احمدرضا احمدی و تصویرگرانی چون نازنین عباسی، نازلی تحویلی و تصاویر کتاب نازنین ایگانی و هدا حدادی، عجایب‌المخلوقات زکریای قزوینی، طرح یوزبلیگ ایرانی و نقاشی‌های صلح پیکاسو به همت او روی شانه‌هایمان نشسته و با ما به هر کجا می‌آیند. حالا این کیف‌ها جایگاه خودشان را در دنیای برنده‌ها پیدا کرده‌اند. شکوه حاج‌نصرالله خالق این کیف‌هاست. زنی که مکانیک جامدات خواند، عاشق ادبیات کودک شد و بعد برای کمک به زنان سرپرست خانوار، کارآفرین. حالا زنان و کودکان این تعاونی او را «خاله شکوه» می‌خوانند؛ زنی با رویاهای بزرگ در جریان خروشان زندگی.

■ زندگی خاله شکوه

خاله شکوه متولد سال ۱۳۳۷ است و زادگاهش شهرری: «ریشه‌ام در ری است و دل‌تنگی‌هایم را در آنجا جست‌وجو می‌کنم.» او دوران دبستان تا اول متوسطه را در شهر ری می‌گذراند و از دوم متوسطه با همت و فداکاری مادرش به دبیرستان هدف می‌رود.

● روی ساترلند Roy Sutherland ●

● ترجمه فریا عوض‌زاده ●

تبلیغات در دنیای کسب‌وکار امروزی نقشی بسیار پررنگ و حیاتی دارد. «روی ساترلند» یکی از افراد تاثیرگذار و حاضر در مرکز تغییرات انقلابی در موضوع برندسازی و طراحی‌های متهورانه است که مرز بین تبلیغات و سرگرمی را کمرنگ می‌سازد. او از تاثیر زاویه نگاه در حوزه کسب‌وکار می‌گوید.

قدرت‌تغییرنحوه‌نگاه‌به‌مسائل مختلف‌قابل‌چشم‌پوشی نیست. وقتی با دو عمل کاملاً مشابه روبه‌رو هستیم، در مواجهه با یکی احساس خیلی خوبی پیدا می‌کنیم- و در مواجهه با دیگری با اندکی تغییر در جزئیات، احساس بدی پیدا می‌کنیم. به‌طور مثال آیا مستمری بگیران از جوانان بی‌کار خیلی خوشحال‌ترند؟ هر‌دوی این گروه در مجموع زندگی مشابهی دارند، وقت آزاد زیاد و توان مالی اندک؛ اما در حالی که جوانان بیکار بسیار غمگین هستند، مستمری بگیران بسیار شادتر گزارش شده‌اند. دلیل آن این است که جوانان بیکار احساس می‌کنند

فکر ایرانی که از سپیددم‌اندیشه تا پایان دوران ساسانیان است و یک جلد کتاب با عنوان «سرگذشت نجوم در ایران»، حالا پس از گذراندن فرازونشیب‌های زندگی، مهم‌ترین فراز زندگی‌اش را مادرش می‌داند: «مادرم در مصائب زندگی چراغ راهم بود. زنی توانا که دوشادوش پدر کشاورز برای تامین خانواده خیالی کرد و بذر رویاهای بزرگ را در دل فرزندانش کاشت.»

■ داستان راه‌اندازی تعاونی زنان

خاله شکوه اما در جستجوی رویاهای دیگری هم هست. از سال ۱۳۸۷، یعنی از زمانی که موسسه خیریه و نیکوکاری «مهرپروین» جواز فعالیت گرفت، به درخواست موسسان به آن پیوست: «آن‌ها از من خواستند برای فعال کردن موسسه با آن‌ها همکاری کنم. گروه هدف این موسسه زنان سرپرست خانوار هستند که فرزند دانش‌آموز دارند.» وقتی به این موسسه می‌پیوند: «اولین فکری که به‌نظرم رسید این بود که علاوه بر زنان باید به کودکان به‌ویژه در دوران پیش از دبستان توجه کنیم. از این رو با کمک دوستان شورای کتاب کودک کارگاهایی برای کودکان ۳ تا ۱۵ سال

با مشاهده مشکلات مالی زنانی که به موسسه مهرپروین می‌آمدند، به کارآفرینی روی آوردم. می‌خواستم به زنان سرپرست خانوار کمک کنم خودشان را باور کنند و استقلال مالی داشته باشند. کمک به زنانی که توانایی‌های بسیاری دارند اما تاکنون شرایط بروز آن را نداشته‌اند. کمک به زنان تا فرزندشان به آنان کمک کند، چون خودم از کودکی و تا آخر عمر به مادرم افتخار می‌کردم و خواهم کرد.

کتیو ۰۷

طراحی و بر‌گزار کردیم. این کارگاه‌ها تاثیر زیادی در جذب اهالی منطقه طرشت به خیریه مهرپروین داشت.» پس از دو سال با توجه به مشکلات مالی زنان، به این نتیجه می‌رسد که باید شرایطی به وجود آید تا زنان بتوانند درآمد داشته باشند: «از این رو تعاونی زنان مهرپروین به صورت آزمایشی تاسیس شد. اعضای اولیه تعاونی بیشتر از اهالی محله طرشت بودند اما با گذشت زمان، زنان دیگری از نقاط مختلف شهر به ما پیوستند.» در این تعاونی تاکنون بیش از ۶۰ نفر عضو شده‌اند و از یک تا ۶ سال در آن فعالیت کرده‌اند: «نخستین هدف تعاونی این بود که اعضا خود را باور کنند. اعتمادبه‌نفسشان تقویت شود تا بتوانند با مشکلاتشان دست‌وپنجه نرم کنند. به همین دلیل اعضا در حین انجام کار با مهارت‌های زندگی آشنا شدند و کتاب خواندند. زنانی هم در کارگاه خواندن و نوشتن شرکت کردند؛ زنانی که امیداست در آینده نویسنده شوند.»

■ چگونه یک نام معروف شد

ایمن زن کارآفرین از روزهایی می‌گوید که در تعاونی به روی کسانی که حتی دوخت‌ودوز بلد نبودند، باز بود: «بیشتر اعضا هنگام پیوستن به تعاونی کاری بلد نبودند اما با گذشت زمان و البته شوق و تلاش خودشان استاد کار می‌شدند. هر عضو پس از مدتی متوجه می‌شد که توانایی‌های بسیاری دارد.» روزهای تعاونی در خیریه مهرپروین دوشنبه‌ها بود: «در این روز اعضای تعاونی یکی‌یکی از راه‌های دور و نزدیک می‌آمدند و کارهایشان را تحویل می‌دادند- و کار تحویل می‌گرفتند. اگر سفارش زیاد و فوری بود تعداد دفعاتی که به تعاونی می‌آمدند بیشتر بود. در تعاونی هر هفته سفرهای پهن می‌شد و همگی هم‌زمان با خوردن، می‌گفتیم و می‌خندیدیم و سفره‌دلمان را برای هم باز می‌کردیم و تولد اعضا را جشن می‌گرفتیم.» تلاش و کوشش جمعی موجب شد تولیدات تعاونی مهرپروین بسیار با کیفیت شود. کیفیت محصولات براساس مواد اولیه تولیدشده در ایران و همچنین دستدار محیط‌زیست تعریف شده بود: «به‌طور مثال برای تولید کیف‌ها از پارچه جودون اصفهان استفاده می‌شد. این گونه بود که تولیدات تعاونی مهرپروین به یک نام (برند) تبدیل شد.»

■ رویایم، بیمه زنان تعاونی است

«با مشاهده مشکلات مالی زنانی که به موسسه مهرپروین می‌آمدند، به کارآفرینی روی آوردم. می‌خواستم به زنان سرپرست خانوار کمک کنم خودشان را باور کنند و استقلال مالی داشته باشند. کمک به زنانی که توانایی‌های بسیاری دارند اما تاکنون شرایط بروز آن را نداشته‌اند. کمک به زنان تا فرزندشان به آنان افتخار کنند، چون خودم از کودکی و تا آخر عمر به مادرم افتخار می‌کردم و خواهم کرد.» او مهم‌ترین دستاورد خود را، در روزهایی که بر او گذشته، تغییر زندگی زنانی می‌داند که به خودشان باور نداشته‌اند: «زنان عضو تعاونی مهرپروین در رهگذر کارآفرینی فرهنگی، خود و دیگران را شناختند و راه و رسم برقراری ارتباط با دیگران را آموختند. آن‌ها این مهارت‌ها را در کوران کار جمعی و فعالیت‌های فرهنگی به دست آوردند.» بودن و کار کردن با اعضای تعاونی یکی از شیرین‌ترین و بهترین تجربه‌های زندگی خاله شکوه است. او می‌گوید: «از شما اعضای تعاونی مهرپروین سپاسگزارم برای اینکه اجازه دادید با شما همراه شوم، و از خانم اشرف و کالتی که پایه‌های من برای پیشبرد کار تولید و توزیع محصولات تعاونی کوشید.»

روایی او تاسیس شرکت تعاونی تولید و توزیع است که زنان عضوش بیمه شده و حقوق ثابتی داشته باشند: «امیدوارم در این تعاونی نیازهای آموزشی، فرهنگی و تفریحی زنان عضو و فرزندانشان تامین شود و تولیدات این تعاونی در راستای تقویت بازار کتاب کودک و نوجوان و ترویج کتاب‌خوانی باشد.»

● نگاه ●

● مهرام امیری ●

کارآفرینی و حوزه‌های فرهنگی

وضعیت فعالیت اقتصادی در حوزه‌های مختلف ازجمله قلمروی فرهنگ تابع شرایط عمومی جامعه است اما بی‌شک تعطیل‌شدنی نیست. در معرفی شاخص‌های اقتصادی، ارائه آمارهای عملکرد، و تلاش برای دستیابی به منابع و زیرساخت‌های اجرایی یادی از اقتصاد در حوزه فرهنگ نمی‌شود، اما این بخش از فعالیت‌ها همچنان در جریان است و بی‌مهری‌ها تنها بر عمق خطوط به‌جامانده از زمان درخسار اهالی این حوزه می‌افزاید بی‌آنکه عزم آنان را سست سازد. با این حال بد نیست نگاهی بیندازیم به برخی امکانات موجود برای کارآفرینی در این حوزه. صحبت از کارآفرینی همواره با عناوینی چون طرح‌های خلاق، ایجاد اشتغال، تامین سرمایه، آموزش، ارزش آفرینی، و... همراه شده؛ اما در این میان جایگاه افرادی که از آن‌ها به نام کودکان کار اسم برده می‌شود، کمتر مورد توجه قرار می‌گیرد. گاه در میان برخی گزارش‌ها از کارگاه‌های فرش‌بافی یا موارد مشابه، دوربین عکاسان بر روی چهره خسته دخترکان قالی‌باف توقفی کرده اما کمتر دیده شده است که به جنبه‌های مختلف نقش آفرینی متقابل کارآفرینان حوزه فرهنگی و این افراد پرداخته شود. سال‌ها پیش که طرح‌هایی برای احیا و تقویت هنرهای دستی ازجمله فرش‌بافی در دست اجرا بود، موضوع آموزش شاغلان این حوزه و ارتقای کیفی آن‌ها در دستور کار قرار گرفت و دست‌کم گزارش‌های رسانه‌ای از آن حکایت می‌کرد. به نظر می‌رسد که کارآفرینان می‌توانند در این حوزه و با نگاه خاص به توانمندسازی کودکان کار و یا سرپرستان خانوارها، گام‌های موثر و مفیدی بردارند. در این زمینه اقدامات ترویجی فراوانی در کشورمان و سایر کشورها صورت گرفته که تجربیات آن‌ها را می‌توان دستمایه اقدامات جدیدتر ساخت. در این نوع برنامه‌ها علاوه بر فعالیت اقتصادی که منجر به کسب درآمد از فعالیت در حوزه‌هایی چون تولیدات صنایع دستی می‌شود، همچنین می‌توان ظرفیت‌های عملی و آموخته‌های افراد یادشده را نیز ارتقا داد. متأسفانه یکی از مشکلات موجود در عرصه صنایع دستی ملون نبودن آموزش‌هاست. عموم افرادی که توان اشتغال در این حوزه را دارند، آموزش‌های خود را از نزدیکان و به شکل سنتی و تجربی فرا گرفته‌اند. درواقع آموزش‌های رسمی و مدون در این حوزه اغلب در اختیار ساکنان شهرهاست. از طرفی کودکان کار گرچه بر اساس ضرورت‌های اجتناب‌ناپذیر زندگی درگیر کار هستند، اما سمت دادن آن‌ها به سوی فعالیت اقتصادی و تولیدی در حوزه‌های صنایع‌دستی می‌تواند برخی از مشکلات آن‌ها را مرتفع سازد؛ چراکه فعالیت‌هایی که معمولاً این افراد در آن شاغل هستند چه درل شهرها و چه در محیط‌های صنعتی و تولیدی با انواع مخاطرات همراه است. درگیر کردن این بخش از فعالان ناگزیر حوزه کار، در فعالیت‌های اقتصادی حوزه فرهنگی به بهبود شرایط و کاهش مخاطره‌آمیز زندگی کمک می‌کند.

یکی از ویژگی‌های فعالیت‌های اقتصادی و

تولیدی در حوزه صنایع‌دستی، میزان اندک سرمایه مورد نیاز است که آن‌ها را به طرح‌های مفید و سودآور تبدیل کرده است. این در حالی است که اجرای طرح‌های اقتصادی در این زمینه، به‌معمول نیاز به سرمایه‌گذاری در این زمینه، به‌علاقمندان به خدمات نیاز به سرمایه‌گذاری چند ده‌میلیونی به ازای هر نفر دارد، درگیر ساختن نیروهای یادشده در تولیدات فرهنگی و صنایع‌دستی با کمترین میزان سرمایه عملی می‌شود. روشن است که هر نوع فعالیت اقتصادی در این زمینه، که از دل آموزش‌های کوتاه‌اما هدفمند درآید، به توسعه و ترویج و حفظ صنایع‌دستی و محلی کمک‌های بزرگی خواهد کرد.

شایسته است که کارآفرینان و علاقه‌مندان به

حوزه‌های فرهنگی و صنایع‌دستی چند صیاحی هم نگاه خود را معطوف به این حوزه سازند و

برابره ارائه و اجرای طرح‌های کارآفرینی به‌ویژه

محدود قرار دادن کودکان کار و زنان سرپرست

خانواده چارندانشی کنند. روشن است که هر نوع

تولید در این زمینه، با توجه به جذابیت‌های عموم

کشورمان برای گردشگران خارجی، درواقع بازاری

به‌گسترده‌گی همه‌دین‌دو قابل‌توسعه در پهنه کشور

را به همراه دارد. در روزهایی که بسیاری از فعالان

اقتصادی نیاز به سرمایه در مقادیر بزرگ برای

حفظ و ارتقای کسب‌وکار خود دارند، نزدیک

منابع مالی کوچک در کنار آموزش‌های هدفمند

و کوتاه می‌تواند افق‌های جدیدی را در مقابل این

بخش از نیروی کار جامعه قرار دهد.